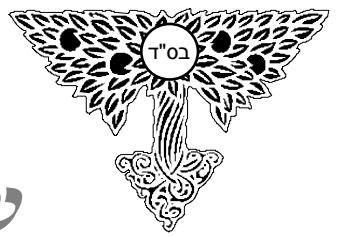

השבת

של רבי נזמן מברסלב

ועל כן הזהירה התורה מאד שישמור לקיים את נדרו וככל היוצא מפיו יעשה. אבל העיקר הוא שעל ידי הנדר יש לו כח הרבה יותר להתגבר על יצרו. וכמו שמצינו בבוטו שאמר (רות ג') **חי ה' שכבי עז הבוקר**, ודרשו רבותינו ז"ל (רות רבה פ"ה) **ליצרו נשבע**, נמצא שבלא השבועה היה סברא שהיצר הרע יתגבר עליו, וכמו שאמר רבותינו ז"ל (נדרים ח') בזה. ועל ידי השבועה עמד בנסיון וכבש את יצרו. וכן מצינו בכמה כשרים וצדיקים, וכמו ששמעתי מפיו הקדוש, שאמר שהיה רגיל בנדרים מאד בשביל קדושה ופרישות.

איש כי ידור ...

[לקוטי הלכות – הלכות ברכת השחר ה' - צ']

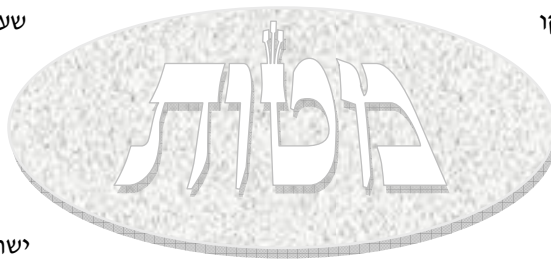
כי פרשת מטות מדבר מעניין נדרים שעל ידי מצוה זאת של נדרים רואים ומבינים גודל עוצם כח הדיבור, שתיכף כשמבטא בשפתיו צריך לקיים ככל היוצא מפיו.

כי באמת, עניין נדרים הוא פליאה נשגבה בבחינת (במדבר ל') **איש כי יפליא נדר נזיר וכו'.** כי הם בחינת פליאות חכמה (כמובא בהתורה שאלו את רבי יוסי בן קסמא, בלקוטי מוהר"ן א', סימן נ"ז). כי בזה רואין גדולת האדם הבעל בחירה, שיש לו כח בפיו לעשות לעצמו מצוות חדשים שלא נצטוו בהם. כגון כשאוסר עליו דבר המותר בפיו, אזי תיכף נאסר עליו הדבר המותר באיסור תורה, וכמבואר בדברינו מזה בהלכות נדרים, והוא פלאי. הלא באמת זה הדבר, אין בו שום איסור בשרשו, ואף על פי כן תיכף כשאומר בפיו שיאסר עליו הדבר, אפילו בלא הזכרת השם, נאסר עליו תיכף באיסור חמור מן התורה.

ארץ ישראל

[אוצר היראה – כ"ד]

✧ עיקר הארת הרצון וההשתוקקות והכסופין להשם יתברך, הוא בארץ ישראל. ומחמת שהרצון הוא בחינת ריח, כמאן דארח ריחא (עיין בספר אוצר היראה - מניעות, אות ו'), על כן נקראת ארץ ישראל "ארץ המוריה" על שם הריח, ועל כן תחילת כניסת ישראל לארץ היה ליריחו, שנקראת כן על שם הריח, כי שם עיקר הריח הטוב והנפלא של התנוצצות אלקותו, שעל ידי זה משתוקקין וכוספין אליו יתברך, ברצון חזק בלי שיעור. וגם בחוץ לארץ, מה שזוכין לפעמים לאיזה התנוצצות אלקות שהוא בחינת ריח טוב כמאן דארח ריחא, שעל ידי זה נתעורר רצון והשתוקקות נפלא להשם יתברך, זה נמשך גם כן מארץ ישראל, כי כל קדושתנו מארץ ישראל, כי ישראל על ידי עבודתם להשם יתברך, על ידי זה ממשיכין קדושת ארץ ישראל לחוץ לארץ.

אך בזה רואין גודל כח האדם הבעל בחירה. והעיקר הכח הוא בפיו ולבו, שכשלבו חושק לקדש את עצמו באיזה קדושה ופרישות וכיוצא ומוציא חשקו ורצונו בפיו, אזי נעשה מזה תורה. כי אז נאסר עליו הדבר באיסור תורה. כי באמת, נפש ישראל בשרשו הוא חלק אלקי ממעל והוא בעצמו בחינת התורה. כי **קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל כולא חד**, כמו שכתוב בזוהר הקדוש. ועל כן יש לו כח בפיו לנדור נדר ולעשות לעצמו מצוות כנפשו.

והעיקר נדרים הוא כדי לקדש את עצמו ולפרוש את עצמו מתאוות, בבחינת (אבות פרק ג') **נדרים סיג לפרישות**, שאלו הנדרים הם מצוה לנדור בהם.

✧ אבל עיקר הארת הרצון הוא בארץ ישראל, ומשם נמשך הארת הרצון לכל אחד ואחד כפי מה שממשיך על עצמו קדושת ארץ ישראל, מכל שכן כשזוכה לבוא לארץ ישראל ממש לשם שמים. אך המניעות שיש על זה לבוא לארץ ישראל רבים ועצומים מאד, אך תכף כשרוצה לבוא לארץ ישראל, נמשך עליו הארה מהארת הרצון שמאיר בארץ ישראל, ועל ידי תקף הרצון והחשק הבא על ידי המניעות דייקא, על ידי זה יכולים לדלג על כולם ולבוא לארץ ישראל (הלכות ברכות הריח ה', ז').

סיפור

[כוכבי אור - מתוך שיחות שאחר ספורי מעשיות]

- ⊙ ידוע שעצבות היא מידה מגונה מאד, וצריך להתרחק ממנה מאד. וראוי להחיות ולהרים עצמו כי ידע שכל תנועה והעתקה שאדם מניע ומעתיק עצמו כשנכנס לעבודת השם, היא יקרה מאד בעיני השם אפילו הוא מניע עצמו רק כחוט השערה. כי מחמת שהאדם הוא בגוף, בעולם העשייה, קשה מאד עליו כל תנועה והעתקה; על כן היא יקרה מאד בעיני השם.
- ⊙ ומעשה היה בצדיק אחד, שנפל עליו עצבות וכבדות גדול והעצבות. והכבדות, כשמתגברת על הצדיק, היא קשה מאד עליו, כי עליו מתחזקת יותר ויותר עד שנפל עליו עצלות וכבדות כל-כך, עד שלא היה אפשר לו כלל לזוז ממקומו ממש, מחמת גודל הכבדות והעצבות שהתגבר עליו מאד.
- ⊙ ורצה לשמח עצמו ולהרים עצמו, ולא היה אפשר לו בשום דבר לשמח ולהרים עצמו, כי בכל דבר שרצה לשמח עצמו - מצא לו הבעל דבר בתוכו עצבות, עד שלא היה אפשר לו בשום דבר לשמח את עצמו, כי בכל

וכן אמרו (נדרים ח') **שרי ליה לאינש למינדר לזרוזי נפשיה** (מותר לו לאדם לידור נדרים לזרז עצמו) ועיקר הנדר כשמוציאו בפיו. ובוהו רואין גודל כח הדיבור ומבטא שפתים של האדם, שעל ידי הדיבור הוא יכול להתגבר ביותר לפרוש את עצמו אפילו מן ההיתר, כמו שכתוב **נדרים סיג לפרישות**, וכמו שרואין בחוש מכל מי שרוצה להרגיל את עצמו באיזה קדושה ופרישות, שנמצאים הרבה שעושים נדר או שבועה על זה, כגון להתענות איזה יום או שלא לאכול דבר מן החי איזה זמן או ליתן צדקה יותר מכחו וכיוצא בזה.

ולכאורה הדבר תמוה: ממה נפשך, אם יש בכחו להתגבר על יצרו, יוכל להתגבר בלא נדר ושבועה. ואם מתירא שיתגבר יצרו עליו, מה יועיל הנדר? אך בזה רואין גודל כח הנדר בשרשו, והעיקר כשמוציאו בפיו, שאז על ידי הנדר עולה לבחינת פליאות חכמה, ששם שורש הבחירה. ומשם מקבל כח על ידי שמוציא הנדר בפיו, שיוכל להתגבר על מה שצריך להתגבר. ובוודאי גם אחר כך כשעשה נדר, עדיין יש כח להבחירה להטותו, חס ושלום חס ושלום, כי הבחירה יש לה כח גדול מאד.

לזכרון נצח מוריניו

ר' ישראל ז"ל זצ"ל

שמחה שרצה לשמוח ולהרים עצמו, מצא לו עצבות בתוכה. והתחיל לשמוח עצמו בשמחת **שלא עשני גוי**.

⊙ וזה בודאי שמחה גדולה שאין לה שיעור כי אין לשער ההפרש וההבדל, אלף אלפי אלפים הבדלות, שיש בין קדושת ישראל, הפחות שבפחותים, לבין זוהמת וטומאת העובדי כוכבים. וכשיזכור היטב חסד השם יתברך עליו, שלא עשהו גוי, בודאי ראוי שתגדל שמחתו מאד, והיא שמחה שאין עליה עצבות. כי בשלמא כשמשמח עצמו בדבר שעשהו הוא עצמו, על זה אפשר למצוא עצבות על כל שמחה, כי ימצא לו חסרונות בכל דבר כדי שלא להניחו להרים ולשמח עצמו. אבל בזה - **שלא עשני גוי** - שהוא רק מהשם יתברך, שהשם יתברך עשה כך וחמל עליו ולא עשהו גוי, איך אפשר למצוא חסרון בזו השמחה מאחר שהוא רק מעשה השם יתברך? כי בודאי איך שיהיה על כל פנים, הוא הפרש גדול בינו לבין עובדי כוכבים, אשר אין שיעור וערך.

⊙ והצדיק הנ"ל התחיל לשמוח עצמו בזה, והתחיל לשמוח ולהרים עצמו מעט מעט ובכל פעם הרים ושמוח עצמו ביותר עד שבא לשמחה גדולה כל-כך, עד שהגיע להשמחה שהיה למשה רבנו, עליו השלום, בעת שעלה לקבל הלוחות. ובתוך שהרים ושמוח עצמו פרח בעולמות כמה וכמה אלפים פרסאות ובתוך כך הביט בעצמו - והנה הוא רחוק מאד ממקום שהיה בתחילה, והיה לו צער גדול: כי היה סבור שיפול לאיזה מקום אחר, ויהיה תמיהה גדולה עליו שנעלם פתאם, והצדיק חפץ תמיד להיות הצנע לכת. ⊙ והשמחה התחילה לפסק, כי השמחה - יש לה גבול שמתחלת עצמה ומסיימת עצמה. וכשהתחילה השמחה לפסק-פסקה מעט מעט, ונשפל מעט מעט. וכשחזר וירד ונשפל ממקום שפרח לשם בשעת השמחה, לא חזר תחילה למקומו הראשון שפרח משם, כדרך פריחתו רק שירד מיד למטה - במקום שפרח לשם.

⊙ ועל כן היה פליאה גדולה על שמצא את עצמו אחר שירד למטה במקומו הראשון - והבין היטב. עד שחזר למקום שהיה בתחילה, והביט בעצמו וראה שהוא ממש במקום שהיה בתחילה ולא נעתק ממקומו כלל רק אפשר כחוט השערה שאי אפשר לאדם לשער, רק השם יתברך. והיה תמיהה גדולה בעיני הצדיק שפרח כל-כך בעולמות, וכאן למטה לא נעתק כלל. והראו לו, שכל-כך יקר בעיני השם יתברך תנועה והעתקה קטנה שאדם מעתיק עצמו בזה העולם, אפילו פחות מחוט השערה, עד שאין כדאי נגד זה כמה וכמה אלפים עולמות ופרסאות.

רצון וכיסופין

[אוצר היראה - רצון וכיסופין, ב']

❖ בכל מה שעובר על האדם, איך שהוא, אם יתחזק את עצמו ברצון, היינו שאפילו כשאנו זוכה להוציא מכח אל הפועל הדבר שבקדושה שחפץ לעשות או המדרגה בעבודת ה' שרוצה להשיג, אף על פי כן לבו הומה ומייחל תמיד בכל מעונו ובכל אבריו הפנימיים שלו לגמור ולעשות רצונו יתברך, בבחינת **מעני מעני אוחילה**. על ידי זה מרחם עליו השם יתברך ומורה לו דרך האמת לכוון רצונו יתברך עד שזוכה לחבר ספרים קדושים לבאר דרכים ועצות איך לעשות רצונו יתברך ולבטל כל הספקות שיש לשאר בני אדם בעניין עבודת ה' ועשיית רצונו יתברך, שזה בחינת כל ספקות דינים שיש בהתורה. והעיקר לחבר ספרים קדושים המביאים לידי מעשה ולקיום התורה (לקוטי הלכות - הלכות ברכת השחר ה', ל"ז).

מלתב

[מספר אפי הנחל - נ"ה]

⊙ לכבוד בת עיני ולבי מר ... שזכה ברחמים ונסים גדולים מאת ה', להרגיש הרגשה חדה להאמין ולהאמין בהצדיק האמת, אב החכמים וראש לכל בחירי צדיקיא, יחידי הדורות וחותר ביגיעות עצומות בלב בוערת ויוקדת כגחלת אש, לגדל ולפרסם בכל העולם את שם הצדיק, הבעל הבית של העולם והחן והפאר וההידור והיופי של כל העולם, שמגלה ומאיר אלקותו לכל באי העולם, ועל ידו יהיה תיקון העולם בשלמות, ה' יגמור מה שהתחיל להפליא ולהפליא עמו, פלאי פלאות כאלה עד שתזכה לחזות בנועם ה'. ועיקר תיקון העולם בכל דור ודור הוא רק על ידו.

⊙ הכל יודעים שאין שום קביעות בזה העולם. ובהכרח לזוז מכאן, בהעברת רגע קלה. כי כל הזמן אינו נחשב אפילו לרגע, למי שמישים לבו ודעתו היטב אל פריחת הזמן, יותר מעוף הפורח. וצריכים להתגבר מאד לבלי לשכוח את עצמו כל הטובות והחסדים והנסים ונפלאות שחמל עליך ה' יתברך. היזהר והזהר ושמוך נפשך מאד, שלא תשכח בכל עת עוצם החסד והרחמים שחמל עליך ה' יתברך לקרבך אל הצדיק האמת, אשר לא יספיקו כל ימינו להודות ולהלל על זה שעשה עמך ה' יתברך. חטוף ואכול חטוף ואכול המאכלים של הצדיק בכל יום ויום, כל מה דאפשר, גם בכל העסקים והטירדות רבות שיש לך.

⊙ קליפת המן עמלק רוצה להתגבר בכל דור, בכפירות ואפיקורסות על ידי הקשיות והחקירות שאי אפשר ליישבן עכשיו בשום אופן, אבל ה' יתברך לוחם עמו בכל דור ומכניע אותו, על ידי הצדיק האמת בחינת משה ומרדכי, שזכה למדרגה גבוהה כל כך, עד שיכול להמשיך אחדותו יתברך גם למקומות הרחוקים מאד מאד לתוך תוקף התגברות הכפירות וחכמות חיזוניות של הבל, המתעוררים והמתחדשים בכל דור בדורותינו אלה.

המעתיק

עצות

[לקוטי עצות - תלמוד תורה, ח"ט']

⊙ על-ידי לימוד פוסקים על-ידי זה מפרשישין ומבררין הטוב מהרע, ומגרשישין ומבטלין הרע מכל הארבע יסודות שהם כלל כל המידות שזה עיקר תיקון האדם. ועל-ידי זה נגמר ויוצא מכח אל הפועל הדבר שהתפלל עליו, ונתמלא בקשתו, ויזכה להשפיל החולקים והמתנגדים עדי ארץ. ⊙ לזכות לברר הפסק הלכה הוא על-ידי תפילה.

תפילה

[לקוטי תפילות א', ח']

⊙ ותהיה בעזרי שאוכל לפרש שיחתי לפניך תמיד, ואת כל אשר עם לבבי אשיחה לפניך. כי אתה ידעת כי צרכי המה מרובים מאד, כי צרות לבבי הרחיבו מאד, ודעתי קצרה לבאר ולפרש לפניך את צרכי בקשותי המרובים. על כן, חוס וחמול נא על נפשי האומללה, ועזרני שאוכל לדבר את כל אשר עם לבבי לפניך, ותשלח בפי דבורים כשרים דבורי חן ותחנונים, באופן שאוכל לעורר רחמך שתקבל תפילתי לפניך ברחמים. ותעלה תפילתי לפניך למעלה למעלה, ויהיה לנו כח על ידי תפלותינו לעורר את העדן העליון לפתוח שם התעוררות שפע רחמים ודעת עליון, עד שיהיה נמשך עלינו הנהר היוצא משם להשקות את הגן דא אוריתא, אשר שם שורש נשמותינו, ועל ידי זה ירבו ויגדלו ויצמחו נשמותינו הגדלים שם בגן הזה.

⊙ ועל ידי זה יהיה נפתח לנו שבילי השכל האמת. ונזכה לחכמה בינה ודעת. ויהיה לנו כח לעסוק בתורתך באמת. ותעזרנו ברחמך לברר דיני התורה באמת, לזכות להלכה ברורה, ונזכה ללמוד ספרי הפוסקים, ותשפיע לנו חכמה בינה ודעת אמת, שיהיה לנו כח לברר פסקי ההלכה באמת, לברר המותר מן האסור, הטהור מן הטמא, הכשר מן הפסול, למען יהיה לנו כח על ידי זה לתקן ולברר כל הפגמים שפגמנו בכל העולמות על ידי חטאינו ופשעינו המרובים מאד, אשר על ידם נתערב הטוב והרע בכל העולמות ופגמנו הרבה מאד. על כן תעזרנו ברחמך לזכות לתפילה באמת, אשר על ידי זה נזכה שיופתח לנו אור השכל האמת, באופן שזוכה לברר פסק ההלכה על מכונו באמת. ועל ידי זה יהיה לנו כח לברר הטוב מן הרע בכל העולמות שפגמנו בהם בחטאינו, הן בגלגול זה והן בגלגול אחר.

⊙ ותמלא כל משאלות לבנו לטובה, ונזכה להוציא מכח אל הפועל, את כל צרכי בקשותינו. ובכך תעזרנו ברחמך, שזוכה על ידי לימוד ההלכות לברר ולזכך ולתקן כל הארבע יסודות שבגופנו, להכניע ולשברר כל המידות רעות וכל התאוות רעות הבאים מהם, ולברר הטוב שבהם, לזכות לכל המידות טובות באמת; באופן שיתבררו ויזככו כל הארבע יסודות, ויהיה רק כולו טוב, בלי שום אחיזת הרע כלל, עד שיהיו נכללים כל הארבע יסודות בארבע אותיות שמך המיוחד, אשר משם הוא שורשם למעלה בקדושה.

אברהם